

Zin in leren! Zin in leven!

- TOtg1:** Plezier beleven aan taal en het spelen met taal
- TOtg3:** De meertalige identiteit erkennen en de eigen meertaligheid durven inzetten.
- TOtg4:** Mondeling willen en durven communiceren en het nut daarvan inzien.
- TOtg5:** Bereid zijn om taal correct, verzorgd en gepast te gebruiken
- TOmn1:** Een mondelinge boodschap verwerken
- TOmn2:** Een mondelinge boodschap overbrengen
- TOmn3:** Actief deelnemen aan een gesprek
- TOtn1:** Nadenken over taalgebruik en de belangrijkste factoren van een communicatieve situatie.
- TOtn2:** Nadenken over de belangrijkste aspecten van het taalsysteem. Daarbij taalbeschouwelijke termen gebruiken.
- SVrv1:** Zich engageren in relaties, daar deugd aan beleven en zich daarover uitdrukken
- SVrv4:** Bewust sociale rollen opnemen die zowel het individueel als het groepsbelang ten goede komen in diverse situaties en contexten

WAT

Leerlingen moeten veel **taalaanbod** krijgen, veel kansen om **taaluitingen** te produceren en veel **feedback** en **ondersteuning** krijgen op hun taalproductie.

Veel **taalaanbod**= rijk, begrijpelijk aanbod in betekenisvolle situaties.

Taaluitingen produceren= iedere leerling komt voldoende aan het woord, krijgt voldoende persoonlijk taalaanbod.

Feedback= betekenisvolle interactie met kwalitatieve reacties. Taal leren is een sociaal gebeuren, met de leraar, en andere leerling(en).

De mondelinge interactie is rijk als we een **concreet doel voor ogen** hebben dat aansluit bij hun dagelijks leven, bij hun spel of hun interesses,...

Relevante inhoud zijn essentieel. Typische praktijkvoorbeelden waar rijke, mondelinge interactie kan voorkomen: tijdens routinemomenten, onderzoekjes, boeken en gesprekken, problemen oplossen, brainstormen, ...
Interactie tussen leerlingen onderling, tussen leraar en leerling.

Praktijkvoorbeelden binnen de krachtige leeromgeving

- Investeer in een begrijpelijk en tegelijk **prikkelend taalaanbod**. Gebruik uitdagende woordenschat met oa. alledaagse taal, maar vooral ook **schooltaal, begrippen** uit het leerplan, **uitdagende woorden** binnen ons thema die ervoor zorgen dat ze hun **kennis van de wereld verruimen**.
- Stel vragen die het **denken stimuleren**, vb. "Wat is anders dan...?"
- Stel gevarieerde vragen, vragen naar eigen ervaringen, tegendeel vragen, hoe-vragen - **open vragen**.
- Heb bewust oog voor **rijke interactie tijdens routinemomenten**. Vb. Maak van het **fruitmoment een rijke interactie** -soorten - eigenschappen - ... Open onthaal...
- Maak ruimte voor heel veel **interactie in kleine groepen** (duogesprek, elleboogvriendje of schoudermaatje, ...) zo krijgen leerlingen **ruimte om zelf taal te gebruiken**, laat ook stiltes vallen.
- Veel spreekkansen voor alle leerlingen, **gebruik de thuistaal** om het leerproces te versterken. **Meertaligheid benutten**.
- Voorzie **voorleesmomenten** met **veel interactie**; gevoelens ervaringen bij een verhaal delen, een einde verzinnen, gebeurtenissen beschrijven, ... **praten over boeken**, verhalen.
- **Meespelen** in de hoeken; vanuit de betrokkenheid met de leerlingen praten en **interactie uitlokken**. Op die manier kun je bijkomende impulsen geven om hun spel te verrijken.
- Voorzie **uitdagingen** en **stimuleer** hun **probleemoplossend denken: onderzoekjes** die ontstaan uit hun vragen, werken met prentenboeken die kansen geven tot probleemoplossend denken. Vb. Monster nummer 10.
- Probeer eens "**filosoferen met kleuters**" uit. Een filosofisch gesprek kan ingezet worden om te werken aan rijke interactie, het stimuleert de denkvaardigheid en het leert kleuters omgaan met diversiteit.
- Taaluitingen **positief bevestigen**.
- Spreek zelf correct Nederlands; wees een **rolmodel** en luister ook zelf actief.
- **Doorgaan op de inhoud** wat het kind zegt.
- Graag verwijzen wij naar de **kijkwijzer mondelinge taalvaardigheid** <https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/taalonderwijs-nederlands/materialenbank/kijkwijzer-mondelinge-taalvaardigheid-eigen-praktijk>

Rijke mondelinge interactie

Extra ondersteuning en remediëring

- We houden de lat hoog maar gaan extra **ondersteunen/** foutieve taaluitingen niet steeds corrigeren, maar ook uitbreiden (expansie)/aanvullen.
De woord**keuzes** kunnen **beperkt aangepast** worden en we **visualiseren**. Vb "Waar kan muis naartoe?" Keuze tussen kermis, autoweg, vuilnisbelt, eigen bouwsel, ...; dit kan ook als **pré-teaching** aangebracht worden.
- Geef veel kans om te herhalen met effectieve en **stimulerende werkvormen** en werk met materialen uit de beleavingswereld van de leerlingen.
- In de **babbelhoek - koffieklets** kan extra herhaling - pré-teaching aangeboden worden (koffieklets over het prentenboek, ...).
- **Gebruik de thuistaal** om het leerproces te versterken.
- **Monitor het leerproces** en verzamel info uit soorten interacties (kind-kind - groep - leerkracht-kind ...) en stem je acties hierop af.
- Afluisterplekjes.
- Heterogene groepjes/duo's bij het spelen in de hoeken, onthaal, weekendverhalen.